

**«ԴԵՐԺԱՎԱ-Ս» ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ
ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ**

2022թ.

**ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ
ԱՆԿԱԽ ԱՌԻԴԻՏՈՐԻ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ**

Բովանդակություն

<i>Անկախ աուդիտորի եզրակացություն.....</i>	<i>3</i>
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	6
ՀԱՄԱՊԱՐՓԱԿ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	7
ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	8
ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՀՈՍՔԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ.....	9
2022թ. ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.....	10

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

«Դերժավա-Ս» փակ բաժնետիրական ընկերության բաժնետերերին

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Դերժավա-Ս» փակ բաժնետիրական ընկերության (այսուհետ՝ Ընկերություն) 2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա կից ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են՝ առ 31 դեկտեմբերի 2022թ. ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, այդ ամսաթվին ավարտվող տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունը, սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը, դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունը և ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները՝ ներառյալ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթների ամփոփագիրը:

Վերապահումով կարծիք

Մեր կարծիքով, բացառությամբ այս եզրակացության «Վերապահումով կարծիքի հիմք» բաժնում նկարագրված հարցերի հնարավոր ազդեցության, ֆինանսական հաշվետվությունները, բոլոր էական առումներով, ճշմարիտ են ներկայացնում «Դերժավա-Ս» ՓԲԸ-ի առ 31 դեկտեմբերի 2022թ. ֆինանսական վիճակը և այդ ամսաթվին ավարտվող տարվա գործունեության արդյունքներն ու դրամական միջոցների հոսքերը՝ ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներին (ՖՀՄՍ-ներ) համապատասխան:

Վերապահումով կարծիքի հիմք

Մենք ներկա չենք գտնվել Ընկերության կողմից պաշարների գույքագրման գործընթացին տարվա սկզբում և վերջում և անկարող էինք իրականացնել այլընտրանքային ընթացակարգեր, որպեսզի ինքներս համոզվեինք պաշարների առկայության և քանակության վերաբերյալ 2021թ. և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված են համապատասխանաբար 1,108,625 և 1,939,374 հազար ՀՀ դրամ գումարներով: Քանի որ պաշարների մնացորդների մեջ հնարավոր անճշտությունը կարող է ազդել տարվա շահույթի ցուցանիշի վրա, բացի այդ ցուցանիշներից, մենք չենք կարող գնահատել թե ինչպիսի ճշգրտման կարիք կարող է լինել նաև տարվա շահույթի գծով:

Բացի այդ, 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքերի 3,756 միլիոն դրամ գումարից մենք ընտրանքային ստուգման ենք ենթարկել շուրջ 1,174 միլիոն դրամը (ընդհանուրի 31%-ը), որի շուրջ 60 տոկոսի վերաբերյալ ստացել ենք հավաստիացում արտաքին հավաստմամբ, իսկ մնացած մասը ստուգելու համար կիրառել ենք այլընտրանքային ընթացակարգեր: Այնուամենայնիվ, ստուգման ենթարկված այդ 3,756 միլիոն դրամից շուրջ 57 միլիոն դրամ գումարով (ընտրանքում ընդգրկված ընդհանուր գումարի 5%) պարտքերի վերաբերյալ չենք կարողացել ձեռք բերել հավաստիացում: Դրա մեջ հնարավոր անճշտությունը ևս կարող է ազդել հաշվետու տարվա շահույթի ցուցանիշի վրա:

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ՄՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է այս եզրակացության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Ընկերությունից՝ Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված *Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի (ՀԷՄՄԿ կանոնագիրք)* և Հայաստանի Հանրապետությունում ֆինանսական հաշվետվությունների այս աուդիտի նկատմամբ կիրառելի անկախության

և էթիկայի պահանջներին համապատասխան, և մենք կատարել ենք էթիկայի գծով մեր այլ պարտականությունները՝ այդ պահանջներին և ՀԷՄՄ կանոնագրքին համապատասխան: Մենք համոզված ենք, որ մեր ձեռք բերած աուդիտորական ապացույցները բավարար են ու համապատասխան, որպեսզի հիմք ապահովեն մեր վերապահումով կարծիքի համար:

Ղեկավարության պարասխանավորությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ընկերության գործադիր ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-ներին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման համար և այնպիսի ներքին հսկողության համակարգի համար, որը ղեկավարությունն անհրաժեշտ կհամարի էական անճշտություններից (թե՛ սխալի, թե՛ խարդախության արդյունքում առաջացող) զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման հնարավորություն ընձեռելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս՝ գործադիր ղեկավարությունը պատասխանատու է Ընկերության անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է կամ լուծարելու Ընկերությունը, կամ դադարեցնելու դրա գործունեությունը, կամ էլ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Ընկերության բաժնետերերը պատասխանատու են Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պարասխանավորությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակներն են՝ ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում այն մասին, թե արդյոք ֆինանսական հաշվետվություններն, ամբողջությամբ վերցրած, զերծ են խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացող էական անճշտություններից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորի եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՍ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի գոյություն ունեցող էական անճշտությունը: Անճշտություններ կարող են առաջանալ սխալի կամ խարդախության արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն օգտագործողների՝ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

Որպես ԱՄՍ-ներին համապատասխան իրականացվող աուդիտի մաս՝ մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն աուդիտի ողջ ընթացքում: Մենք նաև՝

- նույնականացնում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական անճշտության ռիսկերը, այդ ռիսկերից ելնելով նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար և համապատասխան հիմք են ապահովում մեր կարծիքի համար: Խարդախությունից առաջացող էական անճշտության չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալից առաջացողինը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր քացթողումներ, խեղաթյուրումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի շրջանցում:
- պատկերացում ենք կազմում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության համակարգի մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, այլ ոչ թե Ընկերության ներքին հսկողության համակարգի արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու նպատակով:

- գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը և ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների ու կից բացահայտումների հիմնավորվածությունը.
- եզրահանգում ենք կատարում ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա, գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է էական անորոշություն կապված դեպքերի կամ պայմանների հետ, որոնք կարող են նշանակալի կասկած հարուցել Ընկերության անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրակացնենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մենք պետք է մեր աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրենք ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, այդպիսի բացահայտումների ոչ համապատասխան լինելու դեպքում՝ ձևափոխենք մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են ընդհուպ մինչև մեր աուդիտորի եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ պայմանները կարող են պատճառ հանդիսանալ, որ Ընկերությունն այլևս չհամարվի անընդհատ գործող:
- գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքն ու բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները, և այն, թե արդյոք ֆինանսական հաշվետվությունները պատկերում են դրանց հիմքում ընկած գործարքներն ու դեպքերն այնպես, որ ապահովվի ճշմարիտ ներկայացում:

Ի թիվս այլ հարցերի, մենք տեղեկացնում ենք Ընկերության ղեկավարությանը աուդիտի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողության համակարգի նշանակալի թերությունների մասին:

Սույն անկախ աուդիտորի եզրակացության համար հիմք հանդիսացած աուդիտի պատասխանատու ղեկավարն է՝

Արթուր Հարությունյան

Տնօրեն, որակավորված աուդիտոր,
ՀԳԳՀ՝ 2 20 0017

«Է-Էն Աուդիտ» ՓԲԸ
Երևան
9 օգոստոսի 2023թ.

«Դերժավա-Ս» փակ բաժնետիրական ընկերություն

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Հազար դրամ	Ծան.	31.12.2022թ.	31.12.2021թ.
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	6	6,149,996	5,096,843
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	7	238,874	133,483
Ոչ նյութական ակտիվներ		3,379	3,918
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ		6,392,249	5,234,244
Ընթացիկ ակտիվներ			
Պաշարներ	10	1,939,374	1,108,625
Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր	11	3,756,355	3,185,386
Տրված ընթացիկ կանխավճարներ		116,288	311,111
Տրամադրված կարճաժամկետ փոխառություններ	8	1,301,592	2,878,944
Դրամական միջոցներ	12	66,584	65,060
Այլ ընթացիկ ակտիվներ		7,869	34,258
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ		7,188,062	7,583,384
Ընդամենը ակտիվներ		13,580,311	12,817,628
ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ ԵՎ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Կանոնադրական կապիտալ		613,415	513,415
Կուտակված շահույթ		5,024,223	3,638,092
Պահուստային կապիտալ		89,509	89,509
Ընդամենը սեփական կապիտալ		5,727,147	4,241,016
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Երկարաժամկետ վարկեր	13	2,265,093	3,052,923
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	7	284,460	379,639
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	9	312,217	284,134
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		2,861,770	3,716,696
Ընթացիկ պարտավորություններ			
Կարճաժամկետ վարկեր և փոխառություններ	14	3,759,568	3,883,402
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	7	203,073	329,386
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	15	766,282	546,499
Շահութահարկի գծով պարտավորություն		240,730	65,145
Ընթացիկ պահուստներ	16	21,742	35,484
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ		4,991,395	4,859,916
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		13,580,312	12,817,628

[Signature]
Գլխավոր տնօրեն

Ստանիսլավ Հովակիմյան

[Signature]

Գլխավոր հաշվապահ

Ռաֆայել Ավետիսյան

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պատրաստվել է օրինակային սույն ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող՝ 10-ից 36-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

ՀԱՄԱՊԱՐՓԱԿ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Հազար դրամ	Ծան.	2022թ.	2021թ.
Հասույթ	17	17,961,495	14,907,332
Վաճառքի ինքնարժեք	18	(12,218,345)	(10,790,129)
Համախառն շահույթ		5,743,150	4,117,203
Իրացման ծախսեր	19	(2,267,174)	(1,946,352)
Վարչական ծախսեր	20	(571,726)	(536,093)
Գործառնական այլ եկամուտներ	21	159,979	182,759
Գործառնական այլ ծախսեր		(38,474)	(26,788)
Անհատույց տրված ակտիվների գծով ծախսեր		(2,558)	(13,515)
Ֆինանսական ծախսեր	22	(445,961)	(470,233)
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններից զուտ օգուտ (կորուստ)		1,281,663	930,629
Շահույթ նախքան շահութահարկով հարկումը		3,858,899	2,237,610
Շահութահարկի գծով ծախս	23	(472,768)	(261,787)
Շահույթ (վնաս) տարվա համար		3,386,131	1,975,823
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք		-	-
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք տարվա համար		3,386,131	1,975,823

 Գլխավոր տնօրեն

Ստանիսլավ Հովակիմյան

 Գլխավոր հաշվապահ

Ռաֆաել Ավետիսյան

ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՎՈՒԹՅՈՒՆ

Հազար դրամ	Կանոնադրական կապիտալ	Զբաղիված շահույթ	Պահուստային կապիտալ	Ընդամենը սեփական կապիտալ
Մնացորդն առ 1 հունվարի 2021թ.	488,415	3,087,237	89,509	3,665,161
Կանոնադրական կապիտալի համալրում	25,000	-	-	25,000
Տարվա շահույթ	-	1,975,823	-	1,975,823
Շահաբաժինների հայտարարում	-	(1,424,968)	-	(1,424,968)
Մնացորդն առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.	513,415	3,638,092	89,509	4,241,016
Մնացորդն առ 1 հունվարի 2022թ.	513,415	3,638,092	89,509	4,241,016
Կանոնադրական կապիտալի համալրում	100,000	-	-	100,000
Տարվա շահույթ	-	3,386,131	-	3,386,131
Շահաբաժինների հայտարարում	-	(2,000,000)	-	(2,000,000)
Մնացորդն առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	613,415	5,024,223	89,509	5,727,147

Գլխավոր տնօրեն

Ստանիսլավ Հովակիմյան

9 06 2023թ.

Գլխավոր հաշվապահ

Ռաֆաել Ավետիսյան

ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՀՈՍՔԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Հազար դրամ	2022թ.	2021թ.
Գործառնական գործունեությունից դրամական հոսքեր		
Ապրանքների վաճառքից ստացված մուտքեր	21,110,345	21,457,115
Վարձակալությունից ստացված մուտքեր	240,313	244,612
Այլ եկամուտ	8,681	8,653
Վճարումներ մատակարարներին և նրանց անունից	(14,187,073)	(12,366,421)
Վճարումներ աշխատակիցներին և նրանց անունից	(1,353,674)	(1,114,772)
Վճարված հարկեր, տուրքեր և այլ պարտադիր վճարներ՝ բացի շահութահարկից	(3,198,268)	(2,501,655)
Վճարված շահութահարկ	(269,099)	(239,814)
Այլ վճարումներ	(173,648)	(199,121)
Գործառնական գործունեությունից դրամական զուտ հոսքեր	2,177,577	5,288,596
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերումից ելքեր	(1,453,674)	(288,508)
Տրամադրված փոխառություններ	(1,021,693)	(3,389,211)
Տրամադրված փոխառությունների մարում	2,613,910	1,454,304
Ստացված տոկոսներ	130,024	204,510
Ներդրումային գործունեությունից դրամական զուտ հոսքեր	268,567	(2,018,905)
Ֆինանսավորման գործունեությունից հոսքեր		
Կանոնադրական կապիտալի համալրում	100,000	25,000
Ստացված վարկեր	4,162,277	5,801,125
Ստացված վարկերի մարում	(4,782,130)	(6,047,956)
Ստացված փոխառություններ	2,028,415	1,747,754
Ստացված փոխառությունների մարում	(1,195,540)	(2,494,957)
Շահաբաժինների վճարումից ելքեր	(2,000,000)	(1,424,968)
Վարձակալության գծով պարտավորության մարումից ելքեր	(317,502)	(411,734)
Վարձակալության գծով տոկոսների վճարումից ելքեր	(28,086)	(38,033)
Վճարված տոկոսներ վարկերի և փոխառությունների գծով	(377,371)	(392,596)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական զուտ հոսքեր	(2,409,937)	(3,236,365)
Ընդամենը դրամական զուտ հոսքեր	36,207	33,326
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններ դրամական միջոցների գծով	(34,683)	(1,322)
Դրամական միջոցների մնացորդն առ 1 հունվարի	65,060	33,056
Դրամական միջոցների մնացորդն առ 31 դեկտեմբերի	66,584	65,060
Գլխավոր տնօրեն	Գլխավոր հաշվապահ	
Ստանիսլավ Հովակիմյան	Ռաֆաել Ավետիսյան	

Ստանիսլավ Հովակիմյան 9 օգոստոսի 2023թ. Ռաֆաել Ավետիսյան

Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի սույն ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող՝ 10-ից 36-րդ էջերում ներկայացված կից ծանուցագրությունների հետ մեկտեղ:

Էջ 9՝ 36-ից

«Դերժավա-Ս» փակ բաժնետիրական ընկերություն

2022 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2022թ. ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

1. Գործառնությունների բնույթը և ընդհանուր տեղեկատվություն

ա) Ընկերության նկարագիրը և գործունեությունը

«Դերժավա-Ս» Փակ Բաժնետիրական Ընկերությունը (այսուհետ՝ Ընկերություն) շահույթ ստանալու նպատակ հետապնդող կազմակերպություն է:

Ընկերությունը ստեղծվել է 1995թ. հունիսի 17-ին՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն: Ընկերության նպատակն է տնտեսական գործունեություն իրականացնելու ճանապարհով շահույթի ստացումը:

Ընկերության անվանումը՝	«Դերժավա-Ս» Փակ Բաժնետիրական Ընկերություն
Գրանցման համարը՝	286.120.01411
Գրանցման վկայականը՝	01Ա-014396
Գրանցման ամսաթիվը՝	17.06.1995թ.
Գտնվելու վայրը (փոստային հասցեն)՝	ՀՀ, ք. Երևան, Հաղթանակ թաղամաս (4-րդ գյուղ), 1-ին փողոց, 1/1 շինություն
Իրավաբանական գրանցման հասցեն՝	ՀՀ, ք. Երևան, Տիգրան Մեծի պող. 15շ., բն. 16
Հարկ վճարողի հաշվառման համարը՝	02500028

Ընկերությունը հիմնականում զբաղվում է ապրանքների մանրամեծածախ առևտրով:

31 դեկտեմբերի 2022թ. դրությամբ աշխատակիցների ցուցակային թվաքանակը եղել է 392 հոգի (31 դեկտեմբերի 2021թ.՝ 336 հոգի):

բ) Կորպորատիվ կառուցվածքը

Ընկերության կանոնադրական կապիտալը կազմում է 613,415,100 (վեց հարյուր տասներեք միլիոն չորս հարյուր տասնհինգ հազար հարյուր) ՀՀ դրամ, որը կազմում է 170 հասարակ անվանական բաժնետոմս, իսկ մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը 3,608,324.12 (երեք միլիոն վեց հարյուր ութ հազար տասներկու հարյուրերորդական) ՀՀ դրամ է: Ընկերության կանոնադրական կապիտալի բոլոր բաժնետոմսերը տեղաբաշխված են և լրիվ վճարված:

Բաժնետերեր	Բաժնետոմսերի տեսակարար կշիռը (%)
Ստանիսլավ Հովակիմյան	76.4706
Արկադի Համբարձումյան	23.5294
Ընդամենը	100.0%

Ընկերության կառավարման քարձրագույն մարմինն Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովն է, որն ունի Ընկերության կառավարման և գործունեության ցանկացած հարցի վերջնական լուծման իրավունք: Ընկերության ընթացիկ գործունեության ղեկավարումն իրականացնում է Ընկերության գլխավոր տնօրենը:

2. Պատրաստման հիմքերը և ստորագրումը

2.1. Հայրաքարային համապատասխանության մասին

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներին («ՖՀՄՍ») համապատասխան:

2.2. Չստիման հիմունքը

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք սկզբնապես

2022 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

չափվում են իրական արժեքով:

2.3. Ներկայացման և ֆունկցիոնալ արժույթ

ՀՀ ազգային արժույթը ՀՀ դրամն է, որը Ընկերության ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթն է: Ներկայացված ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է մինչև մոտակա հազար դրամը:

2.4. Արժույթ

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են 2023թ. օգոստոսի 09-ին Ընկերության գլխավոր տնօրեն Ստանիսլավ Հովակիմյանի և Ընկերության գլխավոր հաշվապահ Ռաֆայել Ավետիսյանի կողմից:

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

3.1. Գնորդների հետ պայմանագրերից հասույթ

Հասույթը ժամանակաշրջանի ընթացքում Ընկերության սովորական գործունեությունից առաջացող եկամուտն է, այսինքն տնտեսական օգուտների ավելացումն է (ակտիվների ներհոսքի կամ աճի կամ պարտավորությունների նվազման տեսքով), որը հանգեցնում է սեփական կապիտալի աճի, բացառությամբ սեփական կապիտալում մասնակիցների կողմից ներդրումների հետևանքով սեփական կապիտալի աճի:

Գնորդների հետ պայմանագրերից հասույթը Ընկերությունը ճանաչում է, երբ բավարարվում են կատարողական պարտականությունները: Կատարողական պարտականությունները գնորդի հետ պայմանագրում նախատեսված խոստում են՝ փոխանցելու որոշակի ապրանքներ կամ ծառայություններ գնորդին: Կախված կատարողական պարտականության բնույթից՝ այն կարող է բավարարվել կամ ժամանակի ինչ որ մի պահի, կամ էլ ժամանակի ընթացքում:

Ընկերության սովորական գործունեության հասույթ բերող ուղղությունները, դրանց գծով կատարողական պարտականությունները և հասույթների ճանաչման պահերը նկարագրված են Ծանոթ. 17-ում:

Այնքանով, որքանով Ընկերության կողմից կատարողականին համապատասխան ճանաչված հասույթը գերազանցում է գնորդի կողմից վճարված հատուցումը, Ընկերությունը ճանաչում է «պայմանագրի գծով ակտիվ», իսկ եթե գնորդից ստացված հատուցման գումարն է գերազանցում կատարողականին համապատասխան ճանաչված հասույթը, ապա տարբերությունը ճանաչվում է որպես «պայմանագրի գծով պարտավորություն»: Գնորդից անվերապահ ստացման ենթակա հատուցումը առանձնացվում է պայմանագրի գծով ակտիվից և ներկայացվում է որպես դեբիտորական պարտք:

3.2. Մատակարարներից ստացված գեղեցիկ

Ընկերությունը ստանում է կուտակային զեղչեր մատակարարներից: Մատակարարներից ստացված բոլոր զեղչերն Ընկերության կողմից դիտարկվում են զեման ծավալի նկատմամբ, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ մատակարարներն ուղղակիորեն փոխհատուցում են առանձին ծախսեր: Մատակարարները տրամադրում են կուտակային զեղչեր գեումների որոշակի ծավալի շեմը գերազանցելու համար՝ հետընթաց (ոնտրոսպեկտիվ) ազդեցությամբ: Ընկերության կողմից դրանք հաշվառվում են որպես հաշվապահական զեհատական և ճանաչվում են, երբ Ընկերությունը համոզված է, որ համապատասխան գեումների շեմը կհաղթահարվի, և դիտվում են որպես պաշարների ինքնարժեքի նվազեցում: Հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում արդեն վաճառված ապրանքների գծով ստացված ոնտրոսպեկտիվ զեղչերը դիտվում են որպես վաճառքի ինքնարժեքի ճշտում: Մատակարարներից ստացված ծախսերի գծով այլ փոխհատուցումները հաշվառվում են որպես այլ եկամուտ:

3.3. Վարձակալություն

3.3.1. Ընկերությունը որպես վարձակալ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ, Ընկերությունը, որպես վարձակալ, ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն, բացառությամբ ստորև նշված դեպքերի.

2022 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

ա) բոլոր կարճաժամկետ (12 ամիսը չգերազանցող ժամկետով) վարձակալությունների (ներառյալ այն վարձակալությունները, որոնց մնացորդային ժամկետը 2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ չի գերազանցում 12 ամիսը) և

բ) բոլոր այն վարձակալությունների, որոնց դեպքում վարձակալության առարկա ակտիվը փոքրարժեք է (այսինքն՝ դրա արժեքը Նոր վիճակում չի գերազանցում 2,5 միլիոն դրամը):

Վերը «ա» և «բ» ենթակետերում նշված վարձակալությունների գծով վարձակալական վճարները ճանաչվում են ծախս գծային հիմունքով՝ վարձակալության ժամկետի ընթացքում:

Մեկնարկի ամսաթվին վարձակալության գծով պարտավորությունը չափվում է այդ ամսաթվին դեռևս չվճարված վարձավճարների ներկա արժեքով՝ զեղչված վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքի կիրառմամբ, եթե այդ դրույքը հեշտությամբ որոշելի է: Հակառակ դեպքում՝ կիրառվում է վարձակալի լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը: Վարձակալության գծով պարտավորության չափման մեջ ներառվող վարձավճարները բաղկացած են վարձակալության ժամկետի ընթացքում հիմքում ընկած ակտիվի օգտագործման իրավունքի գծով հետևյալ վճարումներից, որոնք մեկնարկի ամսաթվին դեռևս վճարված չեն.

ա) հաստատուն վճարումներ (ներառյալ՝ ըստ էության հաստատուն վճարումներ)՝ հանած վարձակալության ցանկացած ստացվելիք խրախուսում,

բ) վարձակալության փոփոխուն վճարումներ, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից,

գ) գումարները, որոնք ակնկալվում է վճարել վարձակալի կողմից՝ մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո,

դ) գնման ընտրանքի իրագործման գին, եթե վարձակալը խելամտորեն համոզված է, որ կիրագործի այդ ընտրանքը, և

ե) վարձակալությունը դադարեցնելու հետ կապված տուգանքների վճարումներ, եթե վարձակալության ժամկետն արտացոլում է վարձակալի՝ վարձակալությունը դադարեցնելու ըտրանքի իրագործումը:

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ, օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի սկզբնական արժեքի մեջ ներառվում են՝

ա) վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական չափման գումարը, ինչպես նկարագրված է ստորև,

բ) վարձակալության մեկնարկի ամսաթվին կամ դրանից առաջ կատարված վարձավճարները՝ հանած ստացված ցանկացած վարձակալության խրախուսումներ,

գ) վարձակալի կողմից կրած սկզբնավորման ցանկացած ուղղակի ծախսումները:

Սկզբնական ճանաչումից հետո օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը չափվում է սկզբնական արժեքով՝

ա) հանած՝ կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կուտակված կորուստները, և

բ) ճշգրտված՝ վարձակալության գծով պարտավորության ցանկացած վերաչափմամբ (մասնավորապես՝ վարձակալության ժամկետի կամ փոփոխուն վարձավճարների վերանայման դեպքում):

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկվում է սեփական հիմնական միջոցների հաշվառմանը համանման կերպով: Ընդ որում, եթե ակնկալվում է, որ վարձակալության հիմքում ընկած ակտիվի սեփականության իրավունքը վարձակալության ժամկետի ավարտին կամ ընթացքում կփոխանցվի Ընկերությանը, ապա օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկվում է վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև հիմքում ընկած ակտիվի օգտակար ծառայության ավարտը: Հակառակ դեպքում՝ մինչև օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի օգտակար ծառայության ավարտի ամսաթվից և վարձակալության ժամկետի ավարտի ամսաթվից ամենավաղը:

Մեկնարկի ամսաթվից հետո, վարձակալության գծով պարտավորությունը չափվում է՝

ա) ավելացնելով հաշվեկշռային արժեքը՝ արտացոլելու համար վարձակալության գծով պարտավորության նկատմամբ տոկոսը,

բ) նվազեցնելով հաշվեկշռային արժեքը՝ արտացոլելու համար վճարված վարձավճարները, և

2022 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

գ) վերաչափելով հաշվեկշռային արժեքը՝ արտացոլելու համար վերանայումները կամ վարձակալության վերափոխումները:

Յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանում վարձակալության գծով պարտավորության նկատմամբ հաշվարկված տոկոսը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Վարձակալության գծով պարտավորության չափման մեջ չներառված վարձակալության փոփոխուն վճարումները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում տեղի է ունենում այդ վճարումներին հանգեցնող դեպքը կամ պայմանը:

3.3.2. Ընկերությունը որպես վարձատու

Վարձակալությունը դասակարգվում է որպես ֆինանսական վարձակալություն, երբ վարձակալության պայմաններով սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու օգուտները փոխանցվում են վարձակալին: Մյուս բոլոր վարձակալությունները դասակարգվում են որպես գործառնական վարձակալություն: Ընկերությունը ունի վարձակալության տրամադրած մի շարք ակտիվներ, մասնավորապես՝ առևտրային տարածքներ և տրանսպորտային միջոցներ:

Վարձակալության տրված ակտիվները (բացառությամբ ֆինանսական վարձակալության դեպքերի) շարունակվում են ճանաչվել Ընկերության ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, և դրանց գծով սովորականի նման շարունակում է հաշվարկվել մաշվածություն:

Գործառնական վարձակալության վճարումները գծային հիմունքով ճանաչվում են որպես նկամուտ վարձակալության ժամկետում (հասույթի կազմում), բացառությամբ, երբ մեկ այլ սխտեմատիկ հիմունք ավելի լավ է ներկայացնում վարձակալված ակտիվի տնտեսական օգուտների սպառման ժամանակային գրաֆիկը: Պայմանական վարձավճարները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք առաջանում են:

3.4. Հահուցահարկ

Ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար շահութահարկի գծով ընթացիկ հարկերը, դրանց չվճարված մասի չափով, ճանաչվում են որպես պարտավորություն: Եթե ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար արդեն վճարված գումարը գերազանցում է այդ ժամանակաշրջանների համար վճարման ենթակա գումարը, ապա գերազանցող մասը ճանաչվում է որպես ակտիվ:

Ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար ընթացիկ հարկային պարտավորությունները (ակտիվները) չափվում են այն գումարով, որն ակնկալվում է, որ կվճարվի բյուջե (կփոխհատուցվի բյուջեից)՝ կիրառելով հարկերի դրույքները (և հարկային օրենքները), որոնք ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային պարտավորությունը ճանաչվում է - բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար, բացառությամբ այն հետաձգված հարկային պարտավորությունների, որոնք առաջանում են գույքի սկզբնական ճանաչումից կամ ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական ճանաչումից այնպիսի գործարքի ներքո, որը բիզնեսի միավորում չէ և այդ գործարքի պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական շահույթի, ոչ էլ հարկվող շահույթի (հարկային վնասի) վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվը ճանաչվում է բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների համար այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացում, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը, բացառությամբ այն հետաձգված հարկային ակտիվների, որոնք առաջանում են ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական ճանաչումից այնպիսի գործարքի ներքո, որը բիզնեսի միավորում չէ և այդ գործարքի պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական շահույթի, ոչ էլ հարկվող շահույթի (հարկային վնասի) վրա:

Առաջիկա ժամանակաշրջաններ փոխանցված չօգտագործված հարկային վնասների և չօգտագործված հարկային զեղչերի համար ճանաչվում է հետաձգված հարկային ակտիվ այն չափով, որ չափով հավանական է, որ Ընկերությունն ապագայում կունենա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել այդ չօգտագործված հարկային վնասները և չօգտագործված հարկային զեղչերը:

2022 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնք ակնկալվում է, որ կիրառման մեջ կլինեն ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային օրենքները), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ, ըստ էության, ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չեն զեղչվում:

Հետաձգված հարկային ակտիվի հաշվենշտային արժեքը յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ստուգվում (վերանայվում) է: Ընկերությունը նվազեցնում է հետաձգված հարկային ակտիվի հաշվենշտային արժեքն այն չափով, որքանով որ այլևս հավանական չէ, որ կստանա բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել: Ցանկացած այդպիսի նվազեցում պետք է վերականգնվի այն չափով, որքանով որ հավանական է դառնում բավարար հարկվող շահույթի ստացումը:

Ընթացիկ և հետաձգված հարկերը ճանաչվում են որպես եկամուտ կամ ծախս և ներառվում են տվյալ ժամանակաշրջանի շահույթի կամ վնասի մեջ, բացառությամբ հարկի այն մասի, որն առաջանում է՝

- ա) գործարքից կամ իրադարձությունից, որը, նույն կամ մեկ այլ ժամանակաշրջանում, ճանաչվում է շահույթից կամ վնասից դուրս՝ կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում, կամ
- բ) քիզնեսի միավորումից:

Ընթացիկ և հետաձգված հարկը ճանաչվում է շահույթից կամ վնասից դուրս, եթե հարկը վերաբերում է այն հողվածներին, որոնք, նույն կամ մեկ այլ ժամանակաշրջանում, ճանաչված են շահույթից կամ վնասից դուրս: Հետևաբար, ընթացիկ և հետաձգված հարկերը, որոնք վերաբերում են այն հողվածներին, որոնք նույն կամ տարբեր ժամանակաշրջանում ճանաչված են՝

- ա) այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում,
- բ) ուղղակիորեն սեփական կապիտալում, ճանաչվում են ուղղակիորեն սեփական կապիտալում (օրինակ՝ չբաշխված շահույթի սկզբնական մնացորդի ճշգրտում, որն առաջանում է կամ հետընթաց կիրառվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունից, կամ սխալի ուղղումից):

Ընկերությունն ընթացիկ հարկային ակտիվները և ընթացիկ հարկային պարտավորությունները հաշվանցում է այն և միայն այն դեպքում, եթե՝

- ա) ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք,
- բ) մտադիր է՝ կամ հաշվարկն իրականացնել (ակտիվը կամ պարտավորությունը մարել) զուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

Ընկերությունը հետաձգված հարկային ակտիվը և հետաձգված հարկային պարտավորությունը հաշվանցում է այն և միայն այն դեպքում, եթե՝

- ա) ունի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք՝ հաշվանցելու ընթացիկ հարկային ակտիվներն ընթացիկ հարկային պարտավորությունների դիմաց,
- բ) հետաձգված հարկային ակտիվը և հետաձգված հարկային պարտավորությունը վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից նույն հարկատուից:

3.5. Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցի միավորի սկզբնական արժեքը ճանաչվում է որպես ակտիվ այն և միայն այն դեպքում, երբ հավանական է, որ այդ միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները կհոսեն դեպի Ընկերություն, և միավորի սկզբնական արժեքը կարող է արժանահավատորեն չափվել:

Հիմնական միջոցի միավորը որպես ակտիվ ճանաչելուց հետո հաշվառվում է իր սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով)՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կուտակված կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է գնման գինը, ներառյալ՝ ներկրման տուրքերը և չփոխհատուցվող հարկերը, հանած առևտրային զեղչերը և արտոնությունները, ակտիվը համապատասխան վայր հասցնելու և ղեկավար-

2022 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

րության նախանշած նպատակներով օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ ուղղակիորեն կապված ցանկացած ծախսումները: Հիմնական միջոցի միավորի հաշվեկշռային արժեքում ծախսումների ճանաչումը դադարեցվում է, երբ միավորը գտնվում է այն վայրում և վիճակում, որն անհրաժեշտ է, որպեսզի այն հնարավոր լինի օգտագործել ղեկավարության նախանշած նպատակներով:

Սկզբնական արժեքը ներառում է մասնագիտական վճարները, իսկ որակավորվող ակտիվի դեպքում՝ նաև կապիտալացման ենթակա փոխառության ծախսումները: Այս ակտիվների մաշվածությունը ևս հաշվարկվում է, երբ դրանք դառնում են պատրաստ՝ իրենց նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու համար:

Հիմնական միջոցի միավորի օտարումից կամ դուրսգրումից առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի (եթե առկա են) և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն: Հիմնական միջոցի միավորի ապաճանաչումից առաջացող օգուտը կամ կորուստը ներառվում է շահույթում կամ վնասում, երբ միավորն ապաճանաչվում է:

Հիմնական միջոցի առանձին հաշվառվող միավորի բաղկացուցիչ փոխարինման ծախսումները, որոնք հաշվառվում են որպես առանձին ակտիվ, ճանաչվում է հաշվեկշռային արժեքում, երբ այդ ծախսումները կատարվում են, և եթե բավարարվում են ճանաչման չափանիշները: Այդ փոխարինված մասերի հաշվեկշռային արժեքն ապաճանաչվում է: Պահպանման և ընթացիկ սպասարկման, վերանորոգման ծախսումները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում կատարվելու ժամանակաշրջանում:

Ժամանակաշրջանի մաշվածության գումարը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով հաշվարկի գծային մեթոդը հիմնական միջոցի գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Ակտիվի մաշվածությունը սկսում է հաշվարկվել, երբ այն մատչելի է օգտագործման համար, այսինքն, երբ այն գտնվում է այնպիսի վայրում և վիճակում, որն անհրաժեշտ է ղեկավարության նախանշած նպատակով այն օգտագործելու համար: Ակտիվի մաշվածության հաշվարկումը դադարում է ակտիվի՝ ՖՀՄՍ 5-ի համաձայն որպես վաճառքի համար պահվող դասակարգվելու կամ որպես վաճառքի համար պահվող դասակարգված օտարման խմբում ներառվելու և ակտիվն ապաճանաչելու ամսաթվերից ամենավաղով: Երբ հիմնական միջոցների միավորը բաղկացած է տարբեր օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, դրանց մաշվածությունը հաշվարկվում է առանձին:

Հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

- Շենքեր 20-75 տարի
- Սարքավորումներ 3-20 տարի
- Տրանսպորտային միջոցներ 3-10 տարի
- Արտադրատնտեսական գույք 1-10 տարի

Վարձակալված շենքերի վրա կատարված կապիտալ ծախսումներն ամորտիզացվում են վարձակալության գնահատված ժամկետներում:

3.6. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են կանխիկ դրամական միջոցները, բանկերում բացված հաշվարկային հաշիվները, սկզբնապես մինչև երեք ամիս մարման ժամկետով կարճաժամկետ բանկային ավանդները:

3.7. Արտարժույթային գործարքներ

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Ընկերության համար գործառնական արժույթից տարբեր այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ ՀՀ Կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից հրապարակված փոխարժեքով: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված փոխարժեքը: Ոչ դրամային հոդվածները, որոնց սկզբնական արժեքը հաշվառվում է արտարժույթով, չեն վերահաշվարկվում:

Արտարժույթային գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների

2022 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ զուտ հիմունքով:

3.8. Պաշարներ

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով: Իրացման զուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի ենթադրվող գինն է՝ հանած մշակումն ավարտելու գնահատված ծախսումները և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ գնահատված ծախսումները: Պաշարների ինքնարժեքը ներառում է ձեռքբերման, արտադրանքի վերամշակման բոլոր ծախսումները և պաշարները ներկա գտնվելու վայր և վիճակի բերելու հետ կապված բոլոր այլ ծախսումները: Պաշարների ինքնարժեքը որոշվում է՝ կիրառելով «Առաջինը մուտք՝ առաջինը ելք» (ՖԻՖՈ) բանաձևը: Մատակարարների կողմից տրամադրվող զեղչերը (ներառյալ ծավալային զեղչերը, այդ թվում՝ ռետրոսպեկտիվ տրամադրվող) դիտվում են որպես պաշարների ինքնարժեքի նվազեցում:

3.9. Ֆինանսական գործիքներ

(i) Սկզբնական ճանաչումը և չափումը

Ընկերությունը ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունն իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ այն դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը սկզբնական ճանաչման պահին չափվում է իրական արժեքով՝ գումարած, այն դեպքում, երբ դա «իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվ կամ ֆինանսական պարտավորություն չէ, գործարքի հետ կապված այն ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Սկզբնական ճանաչման պահին անտոկոս կամ շուկայականից ցածր տոկոսով տրամադրած կամ ստացած փոխառությունները, երկարաժամկետ դեբիտորական կամ կրեդիտորական պարտքերը չափվում են ոչ թե անվանական արժեքով, ոչ թե այդ պահին տրված կամ ստացված հատուցման չափով, այլ իրական արժեքով, որը որոշվում է դրանց գծով պայմանագրային ապագա դրամական հոսքերը զեղչելով՝ կիրառելով համապատասխան ժամկետայնության և ռիսկայնության գործիքների համար գերակշռող շուկայական տոկոսադրույքները: Սկզբնական չափման համար որոշված իրական արժեքի և տրված կամ ստացված հատուցման միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ, երբ դա պետական շնորհի մաս է կազմում, որի դեպքում կիրառվում են «Պետական շնորհների հաշվառում և պետական օգնության բացահայտում» ՀՀՄՍ 20-ով սահմանված մոտեցումները:

(ii) Ապաճանաչումը

Ընկերությունն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն և միայն այն դեպքում, երբ՝

- ա) ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը (լրանում է ուժի մեջ լինելու ժամկետը), կամ
- բ) այն փոխանցում է ֆինանսական ակտիվը, և փոխանցումը ստորև շարադրվածին համապատասխան որակվում է որպես ապաճանաչման պայմանները բավարարող:

Ֆինանսական պարտավորությունը (կամ ֆինանսական պարտավորության մի մասը) ապաճանաչվում է այն և միայն այն դեպքում, երբ այն մարվում է, այսինքն, երբ պայմանագրում նշված պարտականությունը կատարվում է կամ չեղյալ է համարվում, կամ ուժի մեջ լինելու ժամկետը լրանում է:

Գոյություն ունեցող փոխառուի և փոխատուի միջև նշանակալիորեն տարբերվող պայմաններով պարտքային գործիքների փոխանակումը պետք է հաշվառվի որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մարում և նոր ֆինանսական պարտավորության ճանաչում: Նմանապես, գոյություն ունեցող ֆինանսական պարտավորության կամ դրա մի մասի պայմանների նշանակալի վերափոխումը (անկախ այն բանից, արդյոք

2022 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

այն վերագրելի է փոխառուի ֆինանսական դժվարություններին) պետք է հաշվառվի որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մարում և նոր ֆինանսական պարտավորության ճանաչում:

Մարված կամ այլ կողմի փոխանցված ֆինանսական պարտավորության (կամ ֆինանսական պարտավորության մի մասի) հաշվեկշռային արժեքի և վճարված հատուցման (ներառյալ փոխանցված ցանկացած ոչ դրամական ակտիվները կամ ստանձնած պարտավորությունները) միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

(iii) Տեղադրում

Ընկերությունը, բացի դրամական միջոցներից, դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերից, այլ ֆինանսական ակտիվներ ու ֆինանսական պարտավորություններ չունի: Սկզբնական ճանաչումից հետո դրանք չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, իսկ առավել հաճախ, երբ դրանք կարճաժամկետ են, չափվում են անվանական գումարով:

3.10. Հիմնական միջոցների և ոչ կյուրսական ակտիվների արժեքը

Անորոշ օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ակտիվները չեն ամորտիզացվում և յուրաքանչյուր տարի ենթարկվում են արժեքը կման ստուգման: Մաշվող ակտիվները վերանայվում են արժեքը կման համար, երբ իրադարձությունները և հանգամանքների փոփոխությունները վկայում են այն մասին, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքը կարող է չվերականգնվել: Արժեքը կման կորուստը ճանաչվում է այն գումարով, որով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է փոխհատուցվող գումարը:

Փոխհատուցվող գումարն ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի իրական արժեքից հանած վաճառքի ծախսումները և օգտագործման արժեքից առավելագույնն է: Եթե ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարն ավելի փոքր է նրա հաշվեկշռային արժեքից, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև փոխհատուցվող գումարը: Արժեքը կման կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Երբ հետագայում արժեքը կման կորուստը հակադարձվում է, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքն ավելացվում է մինչև նրա փոխհատուցվող գումարը, բայց այնպես, որ ակտիվի ավելացված հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ, եթե նախորդ տարիներին այդ ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի գծով արժեքը կման կորուստներ ճանաչված չլինեին: Արժեքը կման կորուստի հակադարձումն անմիջապես ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

3.11. Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Ընկերությունն ունի ներկա պարտականություն (իրավական կամ կառուցողական)՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու համար կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, պարտականության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել: Եթե ժամանակի մեջ դրամի արժեքի ազդեցություն էական է, ապա պահուստի գումարն իրենից ներկայացնում է այն ծախսումների ներկա արժեքը, որոնք, ակնկալվում է, որ կպահանջվեն այդ պարտականությունը մարելու համար:

Ձեռքման դրույքն այն դրույքն է՝ առանց հաշվի առնելու հարկման ազդեցությունը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի և այդ պարտավորությանը հատուկ ռիսկերի ընթացիկ շուկայական գնահատումները: Ձեռքման դրույքը չի արտացոլի այն ռիսկերը, որոնց գծով դրամական միջոցների ապագա հոսքերի գնահատումներն արդեն ճշգրտվել են:

Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ պահուստները վերանայվում են և ճշգրտվում են՝ ընթացիկ լավագույն գնահատականն արտացոլելու համար: Եթե այլևս հավանական չէ, որ պարտավորությունը մարելու համար կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, ապա պահուստը հակադարձվում է: Պահուստն օգտագործվում է միայն այն ծախսումների դիմաց, որոնց գծով այդ պահուստը սկզբնապես ճանաչվել էր:

2022 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

3.12. Աշխատակիցների հատուցումներ

Աշխատակիցների հատուցումները ներառում են՝

- a. Աշխատավարձը,
- b. կարճաժամկետ փոխհատուցելի բացակայությունները, ինչպիսին է վճարովի տարեկան արձակուրդը և ժամանակավոր անաշխատունակության նպաստը,
- c. պարգևավճարները:

Աշխատակիցների հատուցումների այն գումարը, որն ակնկալվում է վճարել հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում աշխատակիցներից ստացված ծառայության դիմաց, ճանաչվում է՝ ա) որպես պարտավորություն (հաշվեգրված ծախս)՝ արդեն վճարված գումարները հանելուց հետո, և բ) որպես ծախս, բացառությամբ, երբ որևէ ստանդարտով պահանջվում կամ թույլատրվում է այդ հատուցումների ներառումը որևէ ակտիվի ինքնարժեքի (սկզբնական արժեքի) մեջ: Եթե արդեն վճարված գումարը գերազանցում է հատուցումների գումարը, ապա Ընկերությունն այդ գերազանցումը ճանաչում է որպես ակտիվ (կանխավճարված ծախս) այնքանով, որքանով այդ կանխավճարը կհանգեցնի, օրինակ, ապագա վճարումների նվազման կամ դրամական միջոցների վերադարձի:

Ընկերությունն աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների գծով ակնկալվող ծախսումները՝ կուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների ձևով (ինչպիսին է վճարովի ամենամյա արձակուրդը) ճանաչում է, երբ աշխատակիցը մատուցում է ծառայություն, որն ավելացնում է ապագա փոխհատուցելի բացակայությունների նրանց իրավունքը: Կուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների գծով ակնկալվող ծախսումները չափվում են այն լրացուցիչ գումարով, որը Ընկերությունն ակնկալում է վճարել որպես հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ կուտակված չօգտագործված իրավունքների արդյունք:

Ընկերությունը պարգևավճարների գծով ակնկալվող ծախսումները ճանաչում է, երբ՝ ա) այն ունի այդպիսի վճարումներ կատարելու ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք և բ) պարտականությունը կարող է արժանահավատորեն գնահատվել: Ներկա պարտականություն գոյություն ունի այն և միայն այն դեպքում, երբ Ընկերությունը պարտականության կատարումից խուսափելու որևէ իրատեսական հնարավորություն չունի:

4. Գնահատումներ և դատողություններ

ՖՀՄՍ-ին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է Ընկերության ղեկավարությունից կատարել գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ակտիվների, պարտավորությունների և պայմանական պարտավորությունների գումարների վրա և հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների ու ծախսերի մեծության վրա: Գնահատումները և դատողությունները շարունակաբար գնահատվում են և հիմնված են ղեկավարության փորձի և այլ գործոնների վրա՝ ներառյալ ապագա իրադարձությունների սպասումները, որոնք ողջամիտ են որոշակի հանգամանքներում: Այնուամենայնիվ, այս ենթադրությունների և գնահատականների վերաբերյալ անորոշությունը կարող է բերել այնպիսի հետևանքների, որոնք կպահանջեն հետագայում ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների էական փոփոխություններ:

4.1. Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետ

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատումը դատողության արդյունք է՝ հիմնված նման ակտիվի հետ կապված փորձի վրա: Ակտիվներում մարմնավորված ապագա տնտեսական օգուտները սպառվում են հիմնականում օգտագործմանը զուգընթաց: Այնուամենայնիվ, այնպիսի գործոնները, ինչպիսիք են գործառնական, տեխնիկական կամ առևտրային հնացածությունը (մաշվածությունը), հաճախ հանգեցնում են ակտիվի տնտեսական օգուտների նվազեցման: Ղեկավարությունը մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետը գնահատում է ակտիվի ընթացիկ տեխնիկական վիճակին համապատասխան և ըստ այն գնահատված ժամանակաշրջանի, որի ընթացքում Ընկերությունը կանխատեսում է ստանալ օգուտներ: Հաշվի են առնված հետևյալ հիմնական գործոնները, ակտիվների կանխատեսվող օգտագործումը,

2022 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

գործառնական գործոններից և պահպանման ծրագրից կախված՝ մաշվածությունը և շուկայական պայմանների փոփոխություններից առաջացող տեխնիկական և առևտրային մաշվածությունը:

4.2. Ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի համար Ընկերությունը գնահատում է ակտիվների փոխհատուցվող գումարի հաշվեկշռային արժեքից նվազման հայտանիշները: Փոխհատուցվող արժեքն իրենից ներկայացնում է օգտագործման արժեքից և վաճառքի համար անհրաժեշտ ծախսերով նվազեցված ակտիվի իրական արժեքներից մեծագույնը: Եթե հայտնաբերվում են նվազման հայտանիշներ, հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև փոխհատուցվող արժեքը: Նվազման չափը հաշվառվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում այն ժամանակահատվածում, որում նվազումը բացահայտվել է: Եթե պայմանները փոխվում են, և ղեկավարությունը որոշում է, որ ակտիվների արժեքն ավելացել է, արժեզրկման պահուստն ամբողջությամբ կամ մասամբ հակադարձվում է:

Ներկայումս գոյություն չունեցող անցյալ պայմանների ազդեցությունը վերացնելու և անցյալում գոյություն չունեցող, բայց ներկայումս առկա պայմանների ազդեցությունն արտացոլելու նպատակով անցյալ փորձը ճշգրտվում է ընթացիկ դիտելի տվյալների հիման վրա:

4.3. Հարկային օրենսդրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում հարկային օրենսդրության համապատասխանությունը մեկնաբանությունների առարկա է հանդիսանում, որոնք կատարվում են հարկային մարմինների կողմից: Ընկերության անորոշ հարկային վիճակը յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանում վերագնահատվում է ղեկավարության կողմից: Շահութահարկի գծով պարտավորությունները որոշվում են ղեկավարության կողմից այն չափով, որ չառաջանան հարկային մարմինների կողմից լրացուցիչ պահանջներ հարկերի գծով:

Գնահատականները հիմնված են հարկային օրենսդրության մեկնաբանությունների և ցանկացած հայտնի դատարանի կամ այդ հարցերի գծով իրավասու մարմնի որոշման վրա, որոնք ընդունվել են կամ էականորեն ընդունվել են մինչև հաշվետու ժամանակաշրջանը: Տուգանքների, հարկերի (բացի շահութահարկից) գծով պարտավորությունները ճանաչվում են հաշվետու ժամանակաշրջանում՝ պարտավորությունը լուծելու համար անհրաժեշտ ծախսումների գծով ղեկավարության լավագույն գնահատականի հիման վրա:

4.4. Վարձակալություն

Իրականացվել են պատշաճ դատողություններ և գնահատումներ, որոնք անհրաժեշտ են «Վարձակալություն» ՏՀՄՍ 16-ի պահանջներին համապատասխան վարձակալությունները հաշվառելու և ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլելու համար, մասնավորապես՝ վարձակալություններ ժամկետները գնահատելու (կապված ժամկետների երկարացման կամ վաղաժամ դադարեցման հավանականությունների հետ) և վարձակալական վճարները զեղչելու: համար Ընկերության լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքի գնահատման առումով: Լավագույն գնահատումների և դատողությունների համապատասխան էլ ճանաչվել և բացահայտվել են գումարները ֆինանսական հաշվետվություններում: Ընկերությունը վարձակալական վճարները զեղչելու համար նախորդ տարիներին կիրառել է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքի 10% դրույքաչափ և գնահատել է, որ վարձակալության պայմանագրերի ժամկետի ավարտից հետո չի շարունակելու վարձակալությունը: Սակայն հաշվետու տարվա ընթացքում որոշ վարձակալությունների համար ժամկետի վերանայման հիմքում դրվել է ևս մեկ ժամկետով երկարացման ենթադրություն, և վերանայված ժամկետում վարձավճարները զեղչվել են ընթացիկ 12% դրույքաչափով:

4.5. Կապակցված կողմերի հետ գործարքներ

Իր սովորական գործունեության ընթացքում Ընկերությունը իրականացնում է գործարքներ կապակցված կողմերի հետ: Ընկերությունը կիրառում է մասնագիտական դատողություն կապակցված կողմերի բացահայտման ուղղությամբ: Գնահատումն իրականացնելու համար Ընկերությունը պարբերաբար հետևում է հոգաբարձուների խորհրդի անդամների նշանակալի մասնակցությանն այլ կազմակերպությունների կապիտալում, ինչպես նաև վերլուծում է յուրաքանչյուրի հետ գործարքի ծավալները:

2022 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

5. Լոր կամ փոփոխված ՖՀՄՍ-ներ

5.1. Լոր կամ փոփոխված ստանդարտների և մեկնաբանությունների կիրառում

Ստորև նկարագրված են ստանդարտների որոշ փոփոխություններ, որոնք ուժի մեջ են մտել և Ընկերության կողմից կիրառվել են 2022թ. հունվարի 1-ից: Նույն ամսաթվից ուժի մեջ են մտել նաև այլ ստանդարտների փոփոխություններ, որոնք կամ կիրառելի չեն եղել, կամ ազդեցություն չեն ունեցել Ընկերության վրա:

- «Հիմնական միջոցներ, մուտքեր նախքան նպատակային օգտագործումը» Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 16-ում (իրապարակվել է 2020թ. մայիսին) պարտադիր կիրառման ենթակա է 2022թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար, իսկ վաղաժամ կիրառումը թույլատրելի է: Այս փոփոխություններով արգելվում է հիմնական միջոցի միավորի սկզբնական արժեքից նվազեցնել այն մուտքերը, որոնք ստացվում են հիմնական միջոցի միավորը ղեկավարության մտադրություններին համապատասխան օգտագործվելու համար անհրաժեշտ վիճակի և վաշր բերելու ընթացքում արտադրված արդյունքի վաճառքից: Այդ մուտքերը և դրանց հետ կապված ծախսումները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում: Փոփոխություններով նաև հստակեցվում է, թե ինչ է նշանակում «ստուգել, թե արդյոք ակտիվն աշխատում է պատշաճորեն», այն է՝ «գնահատել, թե արդյոք ակտիվի տեխնիկական և ֆիզիկական կատարողականն այնպիսին է, որ այն կարող է օգտագործվել արտադրությունում կամ ապրանքների առաքման, կամ ծառայությունների մատուցման մեջ, կամ այլոց վարձով տալու համար, կամ վարչական նպատակներով:

5.2. Հրապարակված, բայց դեռ ուժի մեջ չմտած ստանդարտներ

Հրապարակված, սակայն սույն ֆինանսական հաշվետվություններով ծածկվող հաշվետու ժամանակաշրջանի համար դեռևս ուժի մեջ չմտած ստանդարտները բերված են ստորև: Այս ցանկն այն հրապարակված ստանդարտների և մեկնաբանությունների ցանկն է, որոնք Ընկերության կանխատեսումներով կօգտագործվեն իր կողմից հետագայում: Ընկերությունը մտադիր է ընդունել դրանք այն ժամանակ, երբ այդ ստանդարտներն ուժի մեջ կմտնեն:

- «Պարտավորությունների ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ դասակարգումը, փոփոխություններ «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» ՀՀՄՍ 1-ում.» (իրապարակվել է 2020թ. հունվարի 20-ին) պարտադիր կիրառման ենթակա է 2023թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Սրանով հստակեցվել են անորոշ մարման (կատարման) ժամկետ ունեցող պարտավորությունների ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ դասակարգման հետ կապված հարցեր: Չի ակնկալվում, որ ազդեցություն կունենա Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա, քանզի հստակեցված մոտեցումը համընկնում է Ընկերությունում կիրառվողի հետ:
- «Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանումը, փոփոխություններ ՀՀՄՍ 8-ում.» (իրապարակվել է 2021թ. փետրվարին) պարտադիր կիրառման ենթակա է 2023թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Վաղաժամ կիրառումը թույլատրելի է:

Փոփոխությունները պետք է կիրառվեն հաշվապահական հաշվառման գնահատումների փոփոխությունների կամ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության այն փոփոխությունների նկատմամբ, որոնք տեղի են ունեցել դրանց առաջին անգամ կիրառման ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ կամ դրանից հետո: Փոփոխություններով մասնավորապես հանվել է հաշվապահական հաշվառման գնահատումների փոփոխության սահմանումը և փոխարենը սահմանվել է հաշվապահական հաշվառման գնահատումը՝ որպես ֆինանսական հաշվետվություններում պարունակվող դրամական գումարներ, որոնք ենթակա են չափման անորոշության: Այլ փոփոխություններով և լրացումներով հստակեցվում է հաշվապահական հաշվառման գնահատումների փոփոխությունների և հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների տարանջատումը: Չի ակնկալվում, որ Փոփոխություններն էական ազդեցություն կունենան Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

2022 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

- «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտում, փոփոխություններ ՀՀՍՍ 1-ում» (իրապարակվել է 2021թ. փետրվարին) պարտադիր կիրառման ենթակա է 2023թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Վաղաժամ կիրառումը թույլատրելի է՝ այդ փաստի բացահայտմամբ:

ՀՀՍՍ 1-ի նախկին տեքստում պահանջվում էր բացահայտել «Նշանակալի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը»: Փոփոխություններով դրա փոխարեն պահանջվում է բացահայտել «հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ էական տեղեկատվություն»: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ տեղեկատվությունը համարվում է էական, եթե ֆինանսական հաշվետվություններում պարունակվող այլ էական տեղեկատվության հետ միասին դիտարկելով, կարող է ողջամտորեն ակնկալվել, որ ազդեցություն կունենա ընդհանուր նշանակության ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողների կողմից կայացվող որոշումների վրա: Տրամադրվում են մանրամասներ և ցուցումներ էական տեղեկատվության վերաբերյալ: Նաև սահմանվում է, որ ոչ էական տեղեկատվությունը չպետք է բացահայտվի, իսկ բացահայտվելու դեպքում չպետք է «մշուշի» էական տեղեկատվությունը: Հի ակնկալվում, որ Փոփոխություններն էական ազդեցություն կունենան Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- «Վարձակալության գծով պարտավորությունը «Վաճառք և հետագայում վարձակալություն» գործարքում» Փոփոխություններ ՖՀՍՍ 16-ում (իրապարակվել է 2022թ. սեպտեմբերին) պարտադիր կիրառման ենթակա է 2024թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար, իսկ վաղաժամ կիրառումը թույլատրելի է՝ պայմանով, որ դա բացահայտվի: Այս փոփոխություններով պահանջվում է, որ վաճառող-վարձակալը հետագայում վարձակալությունից առաջացող վարձակալության գծով պարտավորությունը չափի այնպես, որպեսզի հնարավոր չլինի ճանաչել վաճառքից օգուտ կամ կորուստ՝ պահպանված օգտագործման իրավունքի գծով: Առանց այս փոփոխությունների այդպիսի օգուտների կամ կորուստների ճանաչումը կարող է տեղի ունենար վարձակալության գծով պարտավորությունների հետագա վերաչափման դեպքում:

Ընկերությունը չի ակնկալում, որ այս փոփոխությունները էական ազդեցություն կունենան իր ֆինանսական հաշվետվությունների վրա, քանզի Ընկերությունը մինչ այս պահը չունի «Վաճառք և հետագայում վարձակալություն» գործարքներ:

- «Միջազգային հարկային բարեփոխումներ, Երկրորդ հենասյան մոդելային կանոններ» Փոփոխություններ ՀՀՍՍ 12-ում (իրապարակվել է 2023թ. մայիսին): Պարտադիր կիրառման ենթակա է հետահայաց կերպով 2023թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Այս փոփոխությունները վերաբերում են Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպության (ՏՀՀԿ) կողմից իրապարակված «Երկրորդ հենասյան մոդելային կանոնները» ներդնելու նպատակով ընդունված հարկային օրենքների (ներառյալ այդ կանոններում նկարագրված տեղական նվազագույնը լրացնող հարկերի) կիրառման արդյունքում առաջացող հարկերին (որոնք կոչվում են «Երկրորդ հենասյան հարկ»): Փոփոխություններով պահանջվում է, որ որպես ստանդարտի պահանջներից բացառություն, Երկրորդ հենասյան հարկի հետ կապված հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չճանաչվեն և դրանց գծով տեղեկատվություն չբացահայտվի: Այնուամենայնիվ, Փոփոխություններով պահանջվում է բացահայտել այդ բացառությունը կիրառելու փաստը, ինչպես նաև Երկրորդ հենասյան հարկի հետ կապված ընթացիկ հարկի գծով ծախսը (նկամուտը), Երկրորդ հենասյան հարկի գծով օրենքները դեռ ուժի մեջ չեն, ասյա ակնկալվող ազդեցությունը:

Ընկերությունը չի ակնկալում, որ այս փոփոխությունները էական ազդեցություն կունենան իր ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- «Մարակառարների ֆինանսավորման համաձայնագրեր» Փոփոխություններ ՀՀՍՍ 7-ում և ՖՀՍՍ 7-ում (իրապարակվել է 2023թ. մայիսին) պարտադիր կիրառման ենթակա է հետահայաց կերպով 2024թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար, իսկ վաղաժամ

2022 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Կիրառումը թույլատրելի է՝ պայմանով, որ դա բացահայտվի: *Մարակարարների ֆինանսավորման համաձայնագրեր* են կոչվում այն պայմանագրերը, որ կնքում է ընկերությունը երրորդ անձնաց (ֆինանսավորողների) հետ, որոնց համաձայն ֆինանսավորողները վճարում են Ընկերության մատակարարի պարտքը, իսկ ընկերությունը պարտավորվում է նույն կամ ավելի ուշ ամսաթվի վճարել ֆինանսավորողին: Այս փոփոխություններով պահանջվում է կատարել մի շարք բացահայտումներ, որոնք կօգնեն օգտագործողներին հասկանալու, թե ինչ ազդեցություն են թողնում *Մարակարարների ֆինանսավորման համաձայնագրերը* Ընկերության պարտավորությունների, դրամական հոսքերի և իրացվելիության ոլիսկին ենթարկվածության վրա:

Ընկերությունը դեռ չունի գնահատական, թե այս փոփոխությունները ինչ ազդեցություն կունենան իր ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

«Դեմոկրատ-Ս» փակ բաժնեկրիական ընկերություն

2022 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

6. Հիմնական միջոցներ

Հազար դրամ	Շենքեր	Տրանսպորտային միջոցներ	Տնտեսական գույք և կահույք	Մեքենաներ և սարքավորումներ	Հողամասեր	Շահագործման մեջ չգտնվող հիմնական միջոցներ	Ընդամենը
Արժեք							
Մնացորդ առ 01.01.2021թ.	3,279,082	2,291,939	559,576	196,052	581,874	40,790	6,949,313
Ավելացում	-	142,636	279,205	-	-	-	421,841
Նվազում	-	-	(38,865)	-	-	-	(38,865)
Մնացորդ առ 31.12.2021թ.	3,279,082	2,434,575	799,916	196,052	581,874	40,790	7,332,289
Ավելացում	169,654	531,716	115,095	54,517	582,692	-	1,453,674
Նվազում	-	(23,038)	-	-	-	-	(23,038)
Մնացորդ առ 31.12.2022թ.	3,448,736	3,048,984	810,012	250,759	1,164,566	40,790	8,763,847
Մաշվածություն							
Մնացորդ առ 01.01.2021թ.	435,296	1,033,619	193,681	152,568	-	36,837	1,852,001
Տարվա մաշվածություն	52,802	192,554	169,680	3,650	-	-	418,686
Նվազում	-	-	(35,241)	-	-	-	(35,241)
Մնացորդ առ 31.12.2021թ.	488,098	1,226,173	328,120	156,218	-	36,837	2,235,446
Տարվա մաշվածություն	62,009	177,522	149,438	12,434	-	-	401,403
Նվազում	-	(23,038)	-	-	-	-	(23,038)
Մնացորդ առ 31.12.2022թ.	550,107	1,445,406	411,892	169,609	-	36,837	2,613,851
Հաշվեկշռային արժեք							
Առ 01.01.2021թ.	2,843,786	1,258,320	365,895	43,484	581,874	3,953	5,097,312
Առ 31.12.2021թ.	2,790,984	1,208,402	471,796	39,834	581,874	3,953	5,096,843
Առ 31.12.2022թ.	2,898,629	1,603,578	398,120	81,150	1,164,566	3,953	6,149,996

2022թ. ընթացքում Հնկերությունը չի հայտնաբերել իր հիմնական միջոցների արժեզրկում:

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Հնկերությունը չունի հիմնական միջոցների ձեռքբերման որևէ պայմանագրային հանձնառություն:

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Հնկերությանը սեփականության անվանումով պատկանող շենքերը գրավարկված են՝ որպես բանկային վարկերի ապահովություն:

«Դերժավա-Մ» փակ բաժնետիրական ընկերություն

2022 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1,006,096 հազար ՀՀ դրամ սկզբնական արժեքով տրանսպորտային միջոցներ ձեռք են բերվել լիզինգով, որոնց սեփականության իրավունքն ընկերությանը դեռևս չի փոխանցվել: Լիզինգի ներքո պահվող հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ կազմում է՝ 668,561 հազ. դրամ:

7. Վարձակալություն

Ընկերությունն ունի վարձակալված շենքային տարածքներ՝ երեք պայմանագրով: Վարձակալություններից մեկի ժամկետը մինչև 2024 թվականի օգոստոսի 15-ն է, իսկ մյուս երկուսինը ի սկզբանե նախատեսված է եղել մինչև 2022 թվականի ավարտը, սակայն ենթադրվում է, որ վերջիններին պայմանագրերը կերկարաձգվեն ևս 5 տարի ժամկետով՝ մինչև 2027թ-ի ավարտը:

Վարձակալությանը վերաբերող հաշվեկշռային արժեքները հետևյալն են.

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

<i>Հազար դրամ</i>	<u>31.12.2022թ.</u>	<u>31.12.2021թ.</u>
Սկզբնական արժեք	528,093	344,710
Մաշվածություն	(289,219)	(211,227)
	<u>238,874</u>	<u>133,483</u>

<i>Հազար դրամ</i>	<u>2022թ.</u>	<u>2021թ.</u>
Հաշվեկշռային արժեքը հունվարի 1-ին	133,483	211,346
Ավելացում տարվա ընթացքում	183,383	-
Մաշվածություն	(77,992)	(77,863)
Հաշվեկշռային արժեքը դեկտեմբերի 31-ին	<u>238,874</u>	<u>133,483</u>

Ստորև ներկայացված են շենքերի վարձակալության գծով պարտավորություններն ըստ մարման ժամկետների.

<i>Հազար դրամ</i>	Վարձակալության գծով պարտավորություններ		Վարձակալության գծով պարտավորությունների ներկա արժեք	
	<u>31.12.2022թ.</u>	<u>31.12.2021թ.</u>	<u>31.12.2022թ.</u>	<u>31.12.2021թ.</u>
Մինչև մեկ տարի	98,587	88,025	74,450	77,240
1-ից 5 տարի	217,348	84,540	181,902	78,183
5 տարուց ավելի				-
	<u>315,935</u>	<u>172,565</u>	<u>256,352</u>	<u>155,423</u>
Հանած՝				
Դեռ չկրած ֆինանսական ծախսեր	(59,583)	(17,142)		
	<u>256,352</u>	<u>155,423</u>		

Ընկերությունը վարձակալական վճարները զեղչելու համար նախորդ տարիներին կիրառել է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքի 10% դրույքաչափ, իսկ վերանայված ժամկետում վարձավճարները զեղչվել են ընթացիկ 12% դրույքաչափով:

Ընկերությունն ունի նաև լիզինգով ձեռքբերված տրանսպորտային միջոցներ, որոնց գծով սեփականության իրավունքը դեռևս փոխանցված չէ: Տրանսպորտային միջոցների լիզինգից առաջացող օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները շարունակում են հաշվառվել հիմնական միջոցների կազմում՝ տրանսպորտային միջոցներ խմբում (տես ծանոթ. 6), այլ ոչ թե արտացոլվում են առանձին տողով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, ինչպես դա արվում է շենքերի սովորական

«Դերժավա-Մ» փակ բաժնեիրական ընկերություն

2022 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

վարձակալությունից առաջացող օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների համար:

Ստորև ներկայացված են տրանսպորտային միջոցների լիզինգի գծով պարտավորություններն՝ ըստ մարման ժամկետների.

Հազար դրամ	Լիզինգի գծով պարտավորություններ		Լիզինգի գծով պարտավորությունների ներկա արժեք	
	31.12.2022թ.	31.12.2021թ.	31.12.2022թ.	31.12.2021թ.
Մինչև մեկ տարի	136,487	262,817	128,622	252,156
1-ից 5 տարի	105,511	318,813	102,558	301,456
5 տարուց ավելի	-	-	-	-
	241,998	581,630	231,180	553,602
Հանած դեռ չկրած ֆինանսական ծախսեր՝	(10,818)	(28,027)		
	231,180	553,602		

Ներառված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ՝

Հազար դրամ	31.12.2022թ.	31.12.2021թ.
- Վարձակալության գծով պարտավորությունների ընթացիկ մաս	203,073	329,386
- Վարձակալության գծով պարտավորությունների ոչ ընթացիկ մաս	284,460	379,639
	487,533	709,025

Վարձակալությանը վերաբերող՝ շահույթում կամ վնասում ճանաչված գումարները հետևյալն են.

Հազար դրամ	2022թ.	2021թ.
Վարձակալական պարտավորության գծով տոկոսային ծախս (ներառված է ֆինանսական ծախսերում (Ծանոթ. 22)	28,086	38,033
Տարվա մաշվածություն վարձակալված շենքերից առաջացող օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների գծով (ներառված է իրացման ծախսերում (Ծանոթ. 19)	77,992	77,863
Տարվա մաշվածություն լիզինգով ստացված տրանսպորտային միջոցների գծով (ներառված է իրացման ծախսերում (Ծանոթ. 19)	55,158	68,066
Տարվա մաշվածություն լիզինգով ստացված տրանսպորտային միջոցների գծով (ներառված է ինքնարժեքում (Ծանոթ.18)	59,748	59,748
Կարճաժամկետ վարձակալությունների գծով ծախսեր (ներառված է իրացման ծախսերում (Ծանոթ. 19)	90,696	83,741
Փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների գծով ծախսեր	-	-
Փոփոխական վարձավճարների գծով ծախսեր, որոնք չեն ներառվել վարձակալության գծով պարտավորության չափման մեջ	-	-
	311,680	327,451

Վարձակալությանը վերաբերող ընդհանուր դրամական արտահոսքերը հետևյալն են.

Հազար դրամ	2022թ.	2021թ.
Վարձակալությանը վերաբերող ընդհանուր դրամական արտահոսքերը	345,588	449,767

8. Տրամադրված կարճաժամկետ փոխառություններ

Հազար դրամ	31.12.2022թ.	31.12.2021թ.
Կարճաժամկետ փոխառություններ ՀՀ դրամով	1,086,752	2,685,023
Կարճաժամկետ փոխառություններ Եվրոյով	3,226	445
Կարճաժամկետ փոխառություններ Դոլարով	16,967	13,967
Տոկոսներ կարճաժամկետ փոխառությունների գծով	194,647	179,509
	1,301,592	2,878,944

Փոխառությունները իրենցից ներկայացնում են կապակցված կողմերին մինչև մեկ տարի ժամկետով տրամադրված, 7.507%-8.5% (2021թ.՝ 7.507%) անվանական տոկոսադրույքով, չապահովված փոխառություններ, որոնք հաշվառվում են արդյունքային տոկոսադրույքի մեթոդով՝ ամորտիզացված արժեքով:

Տրամադրված կարճաժամկետ փոխառությունների հետ կապված պարտքային և արժութային ռիսկերին Ընկերության ենթարկվածությունը բացահայտված է Ծանոթ. 25-ում:

9. Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

9.1. Ճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները կապված են ստորև նշված հոդվածների հետ.

Հազար դրամ	Ակտիվներ		Պարտավորություններ		Զուտ	
	31.12.22	31.12.21	31.12.22	31.12.21	31.12.22	31.12.21
Հիմնական միջոցներ	-	-	(323,027)	(294,470)	(323,027)	(294,470)
Օգտագործման իրավունքի ձևով (ՕԻՁ) ակտիվ	-	-	(42,997)	(24,027)	(42,997)	(24,027)
Վարձակալության գծով պարտավորություն	46,144	27,976	-	-	46,144	27,976
Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր	3,750	-	-	-	3,750	-
Ընթացիկ պահուստներ	3,913	6,387	-	-	3,913	6,387
Զուտ հարկային ակտիվ (պարտավորություն)	53,807	34,363	(366,024)	(318,497)	(312,217)	(284,134)

9.2. Փոփոխություններ ժամանակավոր տարբերություններում

Հազար դրամ	01.01.21թ.	2021թ. ճանաչված շահույթում կամ վնասում	31.12.21թ.
	Հիմնական միջոցներ	(298,712)	4,242
ՕԻՁ ակտիվ	(38,042)	14,015	(24,027)
Վարձակալության գծով պարտավորություն	42,165	(14,189)	27,976
Ընթացիկ պահուստներ	7,520	(1,133)	6,387
	(287,069)	2,935	(284,134)

Հազար դրամ	01.01.22թ.	2022թ. ճանաչված շահույթում կամ վնասում	31.12.22թ.
	Հիմնական միջոցներ	(294,470)	(28,557)
ՕԻՁ ակտիվ	(24,027)	(18,970)	(42,997)
Վարձակալության գծով պարտավորություն	27,976	18,168	46,144

«Դերժավա-Մ» փակ բաժնետիրական ընկերություն

2022 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր	-	3,750	3,750
Ընթացիկ պահուստներ	6,387	(2,474)	3,913
	<u>(284,134)</u>	<u>(28,083)</u>	<u>(312,217)</u>

10. Պաշարներ

Հազար դրամ	Առ 31.12.2022թ.	Առ 31.12.2021թ.
Ապրանքներ	1,933,552	1,096,938
Վառելիք	5,822	11,687
Ընդամենը	1,939,374	1,108,625

Հաշվետու տարվա ընթացքում որպես ծախս ճանաչված պաշարների արժեքը կազմել է 12,708,255 հազար դրամ (2021թ.՝ 11,065,899 հազար դրամ):

Հաշվետու ժամանակաշրջանում գրավադրվել են Ընկերությանը և իրեն կապակցված երկու այլ ընկերություններին պատկանող պաշարները՝ 2,400 միլիոն ՀՀ դրամ ընդհանուր արժողությամբ՝ որպես ընկերությունների խմբի կողմից համապարտ պարտավորությամբ ստանձնած վարկային պարտավորությունների ապահովություն:

11. Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր

Հազար դրամ	Առ 31.12.2022թ.	Առ 31.12.2021թ.
Վաճառված ապրանքների գծով	3,731,830	3,160,499
Վարձակալության գծով	45,362	25,641
Հանած՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների (ԱՊԿ) պահուստ	(20,837)	(4,754)
Հարկերի և այլ վճարների գծով	-	4,000
Ընդամենը	3,756,355	3,185,386

Վաճառքների գծով դեբիտորական պարտքերի հետ կապված պարտքային և արժույթային ռիսկերին Ընկերության ենթարկվածությունը բացահայտված է Ծանոթ. 25-ում: ԱՊԿ պահուստը չափվել է՝ հիմք ընդունելով Moody's վարկանիշային գործակալության կողմից հրապարակված ցուցանիշները, մասնավորապես, պարտազանցման հավանականությունը՝ 1 տարի ժամանակաշրջանի համար 4.1%, իսկ կորստի աստիճանը պարտազանցման պարագայում՝ 0.54%:

12. Դրամական միջոցներ և ոչ դրամային գործարքներ

12.1. Դրամական միջոցների մնացորդներ

Հազար դրամ	Առ 31.12.2022թ.	Առ 31.12.2021թ.
Բանկային հաշիվներ՝ ՀՀ դրամով	26,125	24,582
Դրամարկդ՝ ՀՀ դրամով	31,393	23,528
Բանկային հաշիվներ՝ արտարժույթով	2,917	-
Դրամական միջոցներ ճանապարհին	6,149	16,950
	<u>66,584</u>	<u>65,060</u>

Նշված ամսաթվերի դրությամբ դրամական միջոցների օգտագործման որևէ սահմանափակում չկա:

Դրամական միջոցների հետ կապված պարտքային և արժույթային ռիսկերին Ընկերության ենթարկվածությունը բացահայտված է Ծանոթ. 25-ում:

«Դերժավա-Ս» փակ բաժնեփիրական ընկերություն

2022 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

12.2. Ոչ դրամային գործարքներ

Կատարվել են ներդրումային կամ ֆինանսավորման գործունեությանը վերաբերող հետևյալ ոչ դրամային գործարքները.

Հազար դրամ	2022թ.	2021թ.
Ֆինանսական վարձակալությամբ (լիզինգով) հիմնական միջոցների ձեռքբերում	-	133,333
Ընդամենը	-	133,333

12.3. Ֆինանսական պարտավորությունների շարժի և ֆինանսավորման գործունեությունից հոսքերի համադրում

Հազար դրամ	Օվերդրաֆթ	Ստացված վարկեր	Ստացված փոխառություններ	Վարձակալություն
Սկզբնական մնացորդ առ 01 հունվարի	1,057,713	5,759,693	118,919	709,025
Վարկերի/փոխառությունների ստացում	20,186,941	4,070,436	2,028,415	-
Պարտավորությունների մարում դրամական վճարումով	(20,095,100)	(4,782,130)	(1,195,540)	(317,502)
Վարձակալությունների ժամկետների վերանայման ազդեցությունը պարտավորությունների վրա	-	-	-	184,265
Փոխարժեքային տարբերությունների ազդեցությունը	-	(1,144,724)	(25,432)	(88,255)
Հաշվեգրված տոկոսներ	126,375	271,202	28,308	28,086
Վճարված տոկոսներ	(126,375)	(231,908)	(19,087)	(28,086)
Covid-19 համավարակով պայմանավորված պետական աջակցության ծրագրի շրջանակում ստացված վարկի տոկոսի սուբսիդավորում	-	(3,045)	-	-
Վերջնական մնացորդ առ 31 դեկտեմբերի	1,149,554	3,939,524	935,583	487,533

13. Երկարաժամկետ վարկեր

Հազար դրամ	2022թ.	2021թ.
Բանկային վարկ՝ մինչև 04/06/2025թ. մարման ժամկետով, տարեկան 3,25% (Առ 31.12.2021թ.՝ 2.5%) EURIBOR տոկոսադրույքով	1,974,282	2,552,052
Բանկային վարկ՝ մինչև 03/09/2026թ. մարման ժամկետով, տարեկան 5,75% տոկոսադրույքով	290,811	500,871
Ընդամենը	2,265,093	3,052,923

Երկարաժամկետ վարկերի հետ կապված արժութային ռիսկին Ընկերության ենթարկվածությունը բացահայտված է Ծանոթ. 25-ում:

14. Կարճաժամկետ վարկեր և փոխառություններ

Հազար դրամ	2022թ.	2021թ.
Բանկային վարկ՝ մինչև 09/2023թ., տարեկան 6,25%-ով (Առ 31.12.2021թ.՝ 3.4 EURIBOR-11.4%-ով)	1,541,246	2,566,474
Օվերդրաֆտ մինչև 09/2023թ., տարեկան 9-9.5%-ով (Առ 31.12.2021թ.՝ 8.5-11%)	1,149,554	1,057,713

«Դերձավա-Ս» փակ բաժնետիրական ընկերություն

2022 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Բանկային վարկ՝ մինչև 09/2026թ., 5,75%-ով	96,937	125,218
Կարճաժամկետ փոխառություն կապակցված կողմից՝ անտոկոս	446,210	96,557
Կարճաժամկետ փոխառություն կապակցված կողմից՝ 8,5-9%-ով (2021թ-ին՝ 7,507%)	459,373	1,585
Տոկոսներ կարճաժամկետ փոխառությունների գծով	29,999	20,777
Տոկոսներ բանկային վարկերի գծով	36,249	15,078
Ընդամենը	3,759,568	3,883,402

Բանկային վարկերը ապահովված են բաժնետերերի և այլ կապակցված կողմերի երաշխավորություններով:

Կարճաժամկետ վարկերի և փոխառությունների հետ կապված արժույթային ռիսկին Ընկերության ենթարկվածությունը բացահայտված է Ծանոթ. 25-ում:

15. Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր

<i>Հազար դրամ</i>	<u>31.12.2022թ.</u>	<u>31.12.2021թ.</u>
Առևտրական կրեդիտորական պարտքեր	337,308	161,567
Կրեդիտորական պարտքեր աշխատավարձի գծով	66,801	5,807
Այլ հարկերի և պարտադիր վճարների գծով պարտավորություններ	302,338	340,277
Այլ կրեդիտորական պարտավորություն	59,835	38,848
	766,282	546,499

Առևտրական կրեդիտորական պարտքերի հետ կապված արժույթային ռիսկին Ընկերության ենթարկվածությունը բացահայտված է Ծանոթ. 25-ում:

16. Ընթացիկ պահուստներ

Այս հոդվածում ներկայացված են աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումները՝ տարեկան արձակուրդների տեսքով փոխհատուցելի բացակայությունների գծով: Պահուստավորումը կատարվում է յուրաքանչյուր տարեվերջի դրությամբ՝ տարեկազմի մնացորդի համեմատությամբ աճի կամ նվազման գումարով՝ ճշտելով անձնակազմի գծով ծախսումները: Ակնկալվում է, որ դրամական արտահոսքերը տեղի կունենան հաջորդ տարվա ընթացքում՝ հերթական ամենամյա արձակուրդներն օգտագործելիս: Զեղչման ազդեցությունը համարվել է ոչ էական, և պահուստը չափվել է գնահատված դրամական արտահոսքերի անվանական գումարով:

17. Հասույթ

Գնորդների հետ պայմանագրերից հասույթը ներառում է ապրանքների վաճառքը և շենքային տարածքները գործառնական վարձակալությամբ տրամադրելը:

Կալորաման ենթակա պարտականություններ և հասույթի ճանաչման քաղաքականություն

Հասույթը չափվում է գնորդների հետ պայմանագրերում նշված հատուցումների հիման վրա: Ընկերությունը ճանաչում է հասույթը, երբ գնորդին է փոխանցում ծառայության նկատմամբ հսկողությունը:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն գնորդների հետ պայմանագրերի գծով կատարողական պարտականությունների բնույթի և հասույթի ճանաչման համապատասխան քաղաքականության վերաբերյալ:

«Դերժավա-Մ» փակ բաժնեկրթական ընկերություն

2022 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հասույթ բերող գործունեության ուղղությունը	Կատարողական պարտականությունը (ԿՊ)	ԿՊ-ի բավարարման ուղղությամբ առաջընթացի չափման մեթոդը	Հասույթի ճանաչման պահը
Ապրանքների վաճառք	Ապրանքների տրամադրում գնորդին	Բավարարվում է ժամանակի մի պահի	Երբ ԿՊ-ն կատարված է

Հասույթն ըստ ծառայության տեսակների

Հազար դրամ	2022թ.	2021թ.
Ապրանքների վաճառքից	17,745,008	14,712,586
Տրված վարձակալությունից	216,487	194,746
Ընդամենը	17,961,495	14,907,332

Պայմանագրերի գծով մնացորդներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն գնորդների հետ պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարների և պայմանագրային պարտավորությունների վերաբերյալ:

Հազար դրամ	Ծանոթ.	31.12.2022թ.	31.12.2021թ.
Վաճառքների գծով դեբիտորական պարտքերում ներառված ստացվելիք գումարներ	11	3,731,830	3,160,499
Գնորդների հետ պայմանագրերի գծով ակտիվ՝ դեբիտորական պարտքերում չներառված		-	-
Պայմանագրային պարտավորություններ		-	-

18. Վաճառքի ինքնարժեք

Հազար դրամ	2022թ.	2021թ.
Ապրանքների վաճառքից	11,934,496	10,440,611
Փչացած ապրանքների դուրսգրում	126,123	241,111
Վարձակալությամբ տրված շենքերի և տրանսպորտային միջոցների մաշվածություն	157,726	108,407
Ընդամենը	12,218,345	10,790,129

19. Իրացման ծախսեր

Հազար դրամ	2022թ.	2021թ.
Աշխատավարձ	1,130,071	828,650
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	302,278	288,280
Վառելիք	282,100	225,066
Գովազդային պարագաներ	365,536	359,298
Տրանսպորտի վարձակալություն	64,948	62,702
ՀՄ վերանորոգում	-	50,000
Ավտոպահեստամասեր	43,965	49,860
Մարքեթինգային ծախսեր	27,272	37,141
Տարածքի վարձակալություն	25,748	21,039
Այլ ծախսեր	25,256	24,316
Ընդամենը	2,267,174	1,946,352

20. Վարչական ծախսեր

	<u>2022թ.</u>	<u>2021թ.</u>
Հազար դրամ		
Աշխատակիցների հատուցումների գծով ծախսեր	284,531	239,104
Խորհրդատվական ծախսեր	24,333	20,368
Հիմնական միջոցների մաշվածություն և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	19,929	102,139
Գործուղման և ներկայացուցչական ծախսեր	30,943	15,509
Գրասենյակային, կոմունալ և այլ ծառայություններ	36,637	29,425
Բանկային և ապահովագրական ծախսեր	54,708	30,134
Արտարժույթի փոխարկման ծախսեր	69,592	77,639
Հարկեր և այլ պարտադիր վճարներ	41,433	16,281
Այլ ծախսեր	9,620	5,494
Ընդամենը	<u>571,726</u>	<u>536,093</u>

21. Գործառնական այլ եկամուտներ

	<u>2022թ.</u>	<u>2021թ.</u>
Հազար դրամ		
Տոկոսային եկամուտ	145,162	116,648
Վարձակալական պարտավորությունների ներում՝ Covid 19-ով պայմանավորված	-	8,640
Covid-19 համավարակով պայմանավորված պետական աջակցության ծրագրի շրջանակում ստացված վարկի տոկոսի սուբսիդավորում	3,045	27,355
Անհատույց ստացված ակտիվների գծով ճանաչված եկամուտ	-	201
Նյութական վնասի փոխհատուցումից ճանաչված եկամուտ	8,147	7,894
ՀՄ վաճառքից եկամուտ	2,708	13,305
Այլ	917	8,716
Ընդամենը	<u>159,979</u>	<u>182,759</u>

22. Ֆինանսական ծախսեր

	<u>2022թ.</u>	<u>2021թ.</u>
Հազար դրամ		
Վարկերի գծով	389,566	413,113
Վարձակալության գծով	28,086	38,033
Փոխառությունների գծով	28,309	19,087
Ընդամենը	<u>445,961</u>	<u>470,233</u>

23. Շահութահարկի գծով ծախս

	<u>2022թ.</u>	<u>2021թ.</u>
Հազար դրամ		
Ընթացիկ շահութահարկի գծով ծախս	444,685	264,722
Հետաձգված հարկի գծով ծախս (եկամուտ)՝ կապված ժամանակավոր տարբերությունների առաջացման և մարման հետ (Ծանոթ. 9)	28,083	(2,935)
	<u>472,768</u>	<u>261,787</u>

Ընկերության կիրառվող հարկի դրույքը 18% է (2021թ.՝ 18%):

2022 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Շահութահարկի փաստացի (արդյունքային) տոկոսադրույքի համապատասխանեցում.

Հազար դրամ	2022թ.		2021թ.	
Շահույթ՝ նախքան հարկումը	3,858,899		2,244,951	
Շահութահարկ՝ հարկի կիրառվող դրույքաչափով	694,602	18%	404,091	18%
Փոխարժեքային տարբերությունների ազդեցությունը	(230,699)	(6)%	(167,513)	(7)%
Զուտ այլ չնվազեցվող ծախսեր (չհարկվող եկամուտներ)	8,865	0.2%	25,209	1%
Ընդամենը՝	472,768	12%	261,787	11.66%

24. Կապակցված կողմերի հետ գործարքներ

24.1. Վերահսկողության փոխհարաբերություն

Ընկերությունը որևէ կազմակերպության կողմից չի վերահսկվում: Ընկերության բաժնետերերը ֆիզիկական անձինք են, որոնց կազմը ներկայացված է Ծանոթ. 1-ում:

24.2. Ղեկավարության հատուցումները

Ընկերության առանցքային անձնակազմի գծով հատուցումները հետևյալն են.

Հազար դրամ	2022թ.	2021թ.
Աշխատակիցների հատուցումների գծով ծախսեր	33,137	26,885

24.3. Գործարքներ այլ կապակցված կողմերի հետ

Հազար դրամ	Գործարքի	Գործարքի	Զմարված	Զմարված
	գումար	գումար	մնացորդ	մնացորդ
	2022թ.	2021թ.	31.12.2022թ.	31.12.2021թ.
Ընկերության բաժնետերերի հետ՝				
Ստացված փոխառություններ	938,527	365,080	394,673	36,188
Վճարված շահաբաժիններ	2,000,000	1,424,968	-	-
Այլ կապակցված կողմերի հետ՝				
Ապրանքի վաճառք	43,488	52,833	1,591	2,860
Ապրանքների և ծառայությունների ձեռք բերում	992,518	1,108,329	115,901	67,041
Ստացված կանխավճար	90,253	45,214	4,214	4,214
Տրված վարձակալություն	211,249	194,820	38,902	20,626
Ստացված վարձակալություն	32,606	26,939	6,293	3,907
Ստացված փոխառություններ	1,113,025	1,396,123	510,911	61,954
Ստացված փոխառությունների տոկոս	28,308	19,087	29,998	20,777
Տրամադրված փոխառություններ	1,021,910	3,390,432	1,106,944	2,699,435
Տրամադրված փոխառությունների տոկոս	145,162	116,648	194,647	179,509
Տրամադրված երաշխավորություններ	-	-	1,260,674	1,852,218
Ստացված երաշխավորություններ	-	-	1,780,213	3,372,328

25. Ֆինանսական ռիսկերի կառավարման ուղղությունները

25.1. Ընդհանուր ակնարկ

Ընկերությունը ենթարկված է ֆինանսական գործիքների օգտագործումից առաջացող հետևյալ ռիսկերին՝

- պարտքային ռիսկ
- իրացվելիության ռիսկ
- շուկայական ռիսկ:

2022 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Սույն ծանոթագրությունում ներկայացվում է տեղեկատվություն՝ վերոնշյալ ռիսկերից յուրաքանչյուրին Ընկերության ենթարկվածության մասին, այդ ռիսկերը չափելու և կառավարելու, ինչպես նաև կապիտալի կառավարման գծով Ընկերության նպատակներն ու քաղաքականությունը: Հավելյալ թվային բացահայտումները ներառված են սույն ֆինանսական հաշվետվությունների տարբեր հատվածներում:

Ընկերության ռիսկերի կառավարման ռազմավարության և ընթացակարգերի սահմանման ու վերահսկման ընդհանուր պատասխանատվությունը կրում է ղեկավարությունը:

Ընկերությունը վերապատրաստումների, կառավարման ստանդարտների և ընթացակարգերի միջոցով ձգտում է ստեղծել կարգապահական և կառուցողական վերահսկողական միջավայր, որում բոլոր աշխատակիցները կհասկանան իրենց դերն ու պարտականությունները:

25.2. Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը վերաբերում է այն ռիսկին, որ կողմը՝ իր պայմանագրով սահմանված պարտականությունների չկատարմամբ Ընկերության համար կառաջացնի ֆինանսական կորուստ:

Ֆինանսական գործիքներից առաջացող պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ եղել է.

Հազար դրամ	Հաշվեկշռային արժեք	
	31.12.2022թ.	31.12.2021թ.
Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր (Ծանոթ. 11)	3,756,355	3,181,386
Տրամադրված երաշխավորություններ (Ծանոթ.27.4)	1,260,674	1,852,218
Տրամադրված կարճաժամկետ փոխառություններ (Ծանոթ. 8)	1,301,592	2,878,944
Դրամական միջոցներ (Ծանոթ. 12)	35,191	41,532
	6,353,812	7,954,080

25.3. Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկն այն ռիսկն է, որ Ընկերությունը դժվարություններ կունենա այն ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված իր պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվելու են դրամական միջոց կամ այլ ֆինանսական ակտիվ տրամադրելով: Իրացվելիության կառավարման հետ կապված Ընկերության մոտեցումն է, որքան հնարավոր է ունենալ բավարար իրացվելի միջոցներ իր ֆինանսական պարտավորությունները ժամանակին կատարելու համար՝ ինչպես նորմալ, այնպես էլ լարված պայմաններում՝ առանց իր համբավը ռիսկի ենթարկելու և առանց անընդունելի վնասներ կրելու:

ենթարկվածությունն իրացվելիության ռիսկին

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների պայմանագրային ժամկետայնությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Ներկայացված են համախառն և չզեղչված գումարները, որոնք ներառում են հաշվարկված տոկոսների վճարումները:

հազ. դրամ	Պայմանագրային դրամական հոսքեր							
	Հաշվեկշռ. արժեք	Ընդամենը	Ցպահանջ	Մինչև 3 ամիս	3-12 ամիս	1-2 տարի	2-5 տարի	> 5 տարի
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ								
Վարկեր և փոխառություններ	6,024,661	6,024,661	1,595,764	66,247	2,097,557	290,811	1,974,282	-
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	463,944	463,944	-	405,153	-	58,791	-	-
	6,488,605	6,488,605	1,595,763	471,400	2,097,557	349,602	1,974,282	-

2022 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

31 դեկտ. 2021թ. հազ. դրամ	Հաշվեկշռ. արժեք	Պայմանագրային դրամական հոսքեր						
		Ընդամենը	Ցպահանջ	Մինչև 3 ամիս	3-12 ամիս	1-2 տարի	2-5 տարի	> 5 տարի
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ								
Վարկեր և փոխառություններ	6,936,325	6,936,325	1,132,566	35,855	2,714,981	2,552,052	500,871	-
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	206,222	206,222	-	147,431	-	58,791	-	-
	7,142,547	7,142,547	1,132,566	183,286	2,714,981	2,610,843	500,871	-

Ընկերությունը կառավարում է իրացվելիության ռիսկը՝ շարունակաբար մոնիթորինգի ենթարկելով կանխատեսված և փաստացի դրամական հոսքերը, ինչպես նաև ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների մարման ժամկետներն իրար համապատասխանեցնելով:

25.4. *Շուկայական ռիսկ*

Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ շուկայական գների փոփոխությունները, ինչպիսիք են արտարժույթի փոխարժեքները, տոկոսադրույքները, կազմեն Ընկերության շահույթի կամ վնասի և ֆինանսական գործիքների արժեքների վրա: Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակն է շուկայական ռիսկին ենթարկվածությունը պահպանել ընդունելի սահմաններում՝ միաժամանակ օպտիմալացնելով հատույցը:

ա) Արժույթային ռիսկ

Ընկերությունն իրականացնում է արտարժույթով արտահայտված գործարքներ, հետևաբար առաջացնում է արտարժույթի փոխարժեքի տատանումներին ենթարկվածություններ: Արտարժույթային ռիսկին ենթարկվածությունները Ընկերությունը չի կառավարում:

Ընկերության արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվների և դրամային պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ հետևյալն են՝ արտահայտված համապատասխան արժույթներով.

Հազար դրամ	31.12.2022թ.			31.12.2021թ.		
	EUR	USD	RUB	EUR	USD	RUB
Ֆինանսական ակտիվ (պարտավորություն)						
Դրամական միջոցներ	38	2,845	34	-	-	-
Տրված փոխառություններ	3,226	16,967	-	445	13,967	-
Առևտրական կրեդիտորական պարտքեր	(286)	(94,206)	-	-	-	-
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	(219,084)	-	-	(496,023)	-	-
Ստացված վարկեր	(2,371,370)	(1,542,983)	-	(3,328,859)	(2,317,489)	-
Ստացված փոխառություններ	(20,028)	(80,863)	(64,191)	(21,704)	(74,950)	-
Արտարժույթային զուտ ենթարկվածություն	(2,607,504)	(1,698,240)	(64,157)	(3,846,141)	(2,378,472)	-

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում միջին փոխարժեքները՝ հիմք ընդունելով յուրաքանչյուր օրվա համար ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված արժույթային շուկաներում ձևավորված միջին փոխարժեքները, ներկայացված են ստորև.

Դրամով	Միջին փոխարժեքներ		Հաշվետու ամսաթվի փոխարժեք	
	2022թ.	2021թ.	31.12.2022թ.	31.12.2021թ.
1 Եվրո	459.48	596.65	420.06	542.61
1 ԱՄՆ Դոլար	434.86	503.81	393.57	480.14

«Դերժավա-Ս» փակ բաժնետիրական ընկերություն

2022 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Դրամով	Միջին փոխարժեքներ		Հաշվետու ամսաթվի փոխարժեք	
	2022թ.	2021թ.	31.12.2022թ.	31.12.2021թ.
I Ուրվի	6.48	6.84	5.59	6.42

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է շահույթի հարկումից հետո ցուցանիշի զգայունությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գործող արտարժույթի փոխարժեքների ուժեղացման դեպքում: Արտարժույթային փոխարժեքների թուլացումը կհանգեցնի հակառակ ազդեցության:

Հազար դրամ	31.12.2022թ.		31.12.2021թ.	
	Ազդեցությունը		Ազդեցությունը	
	Շահույթի վրա	Սեփական կապիտալի վրա	Շահույթի վրա	Սեփական կապիտալի վրա
EUR ուժեղացում 10%-ով	(260,750)	(260,750)	(384,614)	(384,614)
USD ուժեղացում 10%-ով	(169,824)	(169,824)	(237,847)	(237,847)
RUB ուժեղացում 10%-ով	(6,415)	(6,415)	-	-

բ) Տոկոսադրույքային ռիսկ

Տոկոսադրույքների փոփոխություններն ազդում են ուղղակիորեն փոխառությունների և փոխատվությունների վրա՝ փոփոխելով դրանց իրական արժեքը (ֆիքսված տոկոսադրույքով գործիք) կամ դրանց ապագա դրամական հոսքերը (փոփոխական տոկոսադրույքով գործիք):

Ընկերության գործունեության բնույթից ելնելով՝ Ընկերությունը նշված ռիսկին որևէ նշանակալի ենթարկվածություն չունի:

26. Իրական արժեքի գնահատում

Իրական արժեքների գնահատման նպատակն է ստանալ մոտավոր այն գումարը, որը կստացվի շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում ակտիվի վաճառքից կամ կվճարվի պարտավորությունների փոխանցման դիմաց չափման ամսաթվի դրությամբ:

Ղեկավարության կարծիքով, ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները մոտավորապես հավասար են իրենց իրական արժեքներին:

27. Պայմանական դեպքեր և հաշվետու ամսաթվից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

27.1. Ապահովագրություն

Ապահովագրությունը ՀՀ-ում համեմատաբար նոր է և դեռ զարգացման փուլում է գտնվում, և ապահովագրության շատ ձևեր դեռ հասանելի չեն: Ընկերությունն ամբողջովին ապահովագրված չէ իր գործունեության ընդհատման կամ էական կրճատման համար, երրորդ անձանց հանդեպ հնարավոր պարտավորությունների գծով՝ կապված հնարավոր միջադեպերի արդյունքում գույքային, բնապահպանական կամ առողջական վնասների հետ: Քանի դեռ Ընկերությունը համապատասխան ապահովագրական պաշտպանություն ձեռք չի բերել, առկա է ռիսկ, որ որոշ ակտիվների վնասումը կամ պարտավորությունների առաջացումը կարող է էական բացասական ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

27.2. Հարկային անորոշություններ

Հարկային համակարգը ՀՀ-ում այցի է ընկնում օրենսդրական հաճախակի փոփոխություններով, պաշտոնական պարզաբանումներով, որոնք երբեմն անհստակ են, հակասական կամ տարընթեքությունների տեղիք տվող: Հարկային մարմինները կարող են ստուգել Ընկերության հարկային հաշվարկներն ու հայտարարագրերը և իրավունք ունեն տույժ-տուգանքներ նշանակելու:

«Դերժավա-Ս» փակ բաժնեկրթական ընկերություն

2022 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Նշված հանգամանքները կարող են առաջացնել նշանակալի հարկային ռիսկեր: Ընկերության ղեկավարությունը վստահ է, որ իր հարկային պարտավորությունները հաշվարկել է պատշաճ կերպով՝ հիմնվելով ՀՀ հարկային օրենսդրության, հարկային հարաբերություններ կարգավորող այլ իրավական ակտերի՝ իր մեկնաբանության և պրակտիկայի վրա:

27.3. Դատական գործեր

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության դեմ հարուցված կամ Ընկերության կողմից հարուցված դատական գործեր չեն եղել:

27.4. Երաշխավորություններ

Ընկերությունը կապակցված կազմակերպությունների ստանձնած վարկերի համար բանկերի հանդեպ հանդիսանում է երաշխավոր: Տարեվերջի դրությամբ այդպիսի վարկերի մայր գումարը, որոնց նկատմամբ տարածվում է երաշխավորությունը, կազմում է 1,260,674 հազ. ՀՀ դրամ: Մինևույն ժամանակ, այդ կապակցված կազմակերպությունները երաշխավոր են հանդիսանում Ընկերության վարկային պարտավորությունների համար՝ բոլորը բոլորի հանդեպ ստանձնելով համապարտ պարտավորություն:

Գլխավոր տնօրեն

Գլխավոր հաշվապահ

Ստանիսլավ Հովակիմյան

Ռաֆանել Ավետիսյան